

Bir nutuk
Münasebetile

Onlar İngiliz adalarına gelebileceklerine ve İngiliz müdafaasını yeneceklerine hakikaten inanıyorlardı. Aksiliğe bakın ki İngiliz mukavemeti bütün bu hesapları boşa çıkardı. Zavalı Führer ile Göbbels buna ne yapabilir? İnsan kudreti ve iradesi dünyada her istediğine nail olamaz ki!

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

Alman propaganda nazırı Dr. Göbbels dün bir nutuk söyledi. Bu nutukun Alman telgraf ajansı tarafından bize tebliğ edilen parçası Alman devlet adamlarında epeyce mühim bir üzüntü ve sıkıntı meydana getirdiğini kanaatini veriyor. Dr. Göbbels chemmiyeti ikinci, üçüncü derecede bazı mevzuat içinde sözü dolandırdıktan sonra, İngiltereye hücum meselesine temas etmiştir. Anlaşıyor ki Yukarı Silezyada yapılan bir nümayiş münasebetiyle irad ettiği bu nutukun asıl gayesi bu mesele hakkında nasıl olan te reddüdlere, hayal sukutlarına, ve gizli gizli tenkidlere bir cevap bulmaktan ibarettir.

Filhakika İngiliz Adalarına Alman hücumunun gecikmesi, Nasyonal Sosyalizm hükümeti nazarında propaganda bakımından epeyce ehemmiyetli bir pürüz ve zayıf bir nokta teşkil etmektedir. Alman milletine yakın bir zafer vadedildi. İngiltere adalarının yıldırım gibi bir hücumla zaptolunacağı ve İngiliz mukavemetinin beş on gün içinde kırılacağı tebsir olundu. Hem bunlar pek yakın diye gösterildi. Fakat günler geçtikçe zihinlerde "hani ya?", suali vücut bulmamak kabil değildi. Alman milletinin zihninde canlanan bu sualler pek tabii olarak avaz avaz ortada dolamıyor. Fakat propaganda nazırının hassas kulakları toprak altındaki uğultuyu pek güzel duyar. Almanya içinde gizli Alman efkârı umumiyesinde, kendisini belli edemiyen Alman şuurunda hiç bir kütlelin kıpırdanma ve uyanma hareketi yoktur ki onun ince havasının hücre dairesinden kaçabilin!

Aynı zamanda Alman hücumunun gecikmesi hür memleketlerin matbuatında açıktan açığa istihfaf ve tezyif değilse de teemmül ve mülâhaza mevzuu teşkil etmeğe başlamıştır.

Bütün bunların Alman propagandası için muazzam bir ehemmiyeti vardı. Çünkü Alman hücumunun bir kuru lâftan ibaret olduğu zannı hasıl olursa bunun arkasından Almanyanın İngiltere karşısında âciz kaldığı kanaatinin doğmasına bir parmak mesafe kalır. Almanyanın en büyük kuvveti ise etrafa telkin ettiği korkudan ileri gelmektedir. Bütün Avrupayı istilâsı altında tutan Almanya bu memleketlerde kendisinin dünyada en kuvvetli olduğuna dair beslenen iman ortada kalkınca ne kadar zorluğa maruz kalacağı pekâlâ idrak eder. Binaenaleyh Almanya ne yapıp yapıp İngiltereden çok kuvvetli olduğuna ve İngiltereyi yakında mağlûb edeceğine bütün dünyayı inandırmalıdır.

İşte Dr. Göbbels bu çetin vazifeyi ifa etmeğe çalışıyor. Fakat sempatik propaganda nazırının zekâsı ne kadar keskin, dehası ne kadar derin olursa olsun filiyat ve realite onun bütün bu kabiliyetlerinden daha Hüseyin Cahid YALÇIN (Sonu 3 üncü sayfada)

Hitlerin
dün geceki
nutku

Alman Führeri artık yıldırım harbinden bahsetmiyor

Beş sene için hazırlık yapıldığını söyleyen Hitler bir gün İngiliz adalarına hücum edileceğini söyledi

Almanya artık sulh teklif etmeyecek

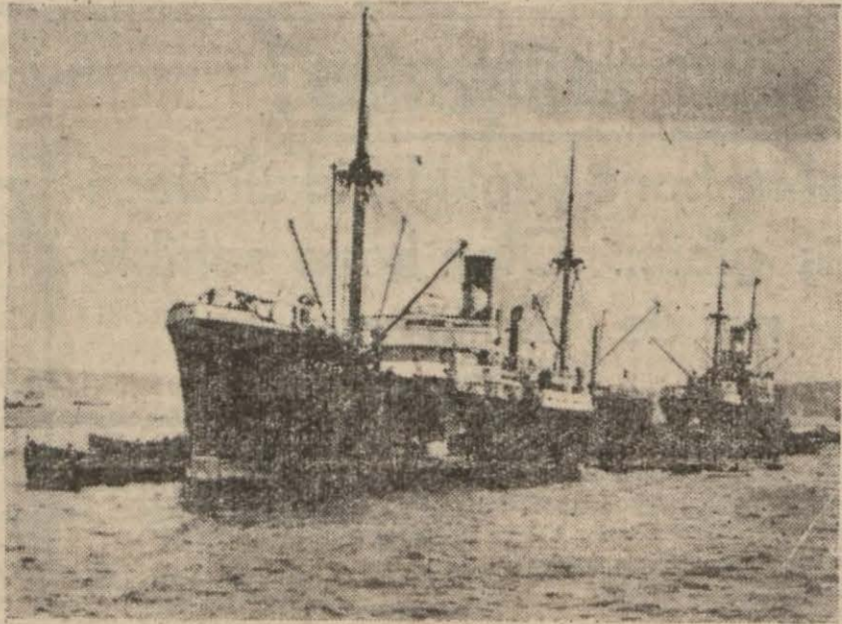
Berlin, 4 (a.a.) — D. N. B. bildiriyor:

Bugün Berlinde Sport Palatı muazzam bir toplantı esnasında, Alman milletinin sekizinci kuş yardımı, Führer tarafından, Alman milletini bu esere davet eden bir nutuk ile açılmıştır.

Daha evvel, nazır Dr. Göbbels Alman milletinin birinci harb senci kuş yardımı eserinin bilâncosunu yapmış ve eserin geçen sene 642 milyon mark getirmiş olduğunu kaydetmiştir. [Sonu 3 üncü sahifede]

Şimal memleketlerle iktisadi münasebatımızı genişletmek için teşebbüsler

Demir, kâğıd ve emsali maddeler İsveçten getirtilecek

Son harblerin durdurduğu ihrac faaliyetinden bir sahne

Hükümetimiz İsveç, Norveç, Danimarka ve diğer Şimal memleketleriyle ticari münase-

Hitler

Japonya Hindiciniyi işgal etmek üzere

Fransız kumandanı mukavemete karar verdi

Hongkong, 4 (a.a.) — Reuter: Bugün Hongkonga gelen sayarın itimad bir yolunun söylediğine nazaran, Japonya, Vichy hükümetinin gayri müsaad cevabı üzerine, Hindi Çiniye cuma günü kulaat çıkaracağı mezlur melekletin makamına bildirmiştir. [Sonu 3 üncü sahifede]

50 Amerika destroyerinin teslimi

İngilterede büyük bir memnuniyet uyandırdı

Destroyerlerin teslimi hakkında Roosevelt'in mühim beyanati

Vaşington, 4 (a.a.) — Bahriye nezaretinin bildirdiğine göre, İngiltereye teslim edilecek elli destroyerin sekiz tanesi Boston şehrinde. Bunların en geç cumaya kadar teslim muamelesi itimad edilecektir. Gemiler şimdiki mürettebatlarıyla Kanadaya gönderilecekler ve orada İngiliz bahriye mürettebatı tarafından teslim edileceklerdir.

Diğer destroyerler talep vaki olduğu kadar hazırlanacaklar ve muhasemata istirak edileceklerdir. [Sonu 3 üncü sahifede]

Rumen kabinesi istifası

Yeni kabineyi general Antonesko kuruyor

Bükreş, 4 (a.a.) — D.N.B.: Bugün öğleden sonra general Antonesko kraldan aldığı emir üzerine kabineyi sür'atle kurmak için müteaddid mülâkatlarda bulunmuştur.

İera kuvvetlerinin vabdetini temin için dahiliye ve harbiye nezaretlerini de bizzat deruhde edecektir.

Jorj Bratianu başvekil muavini ve hariciye nazırı namzedi. [Sonu 3 üncü sahifede]

İtalya ile ticaretimiz

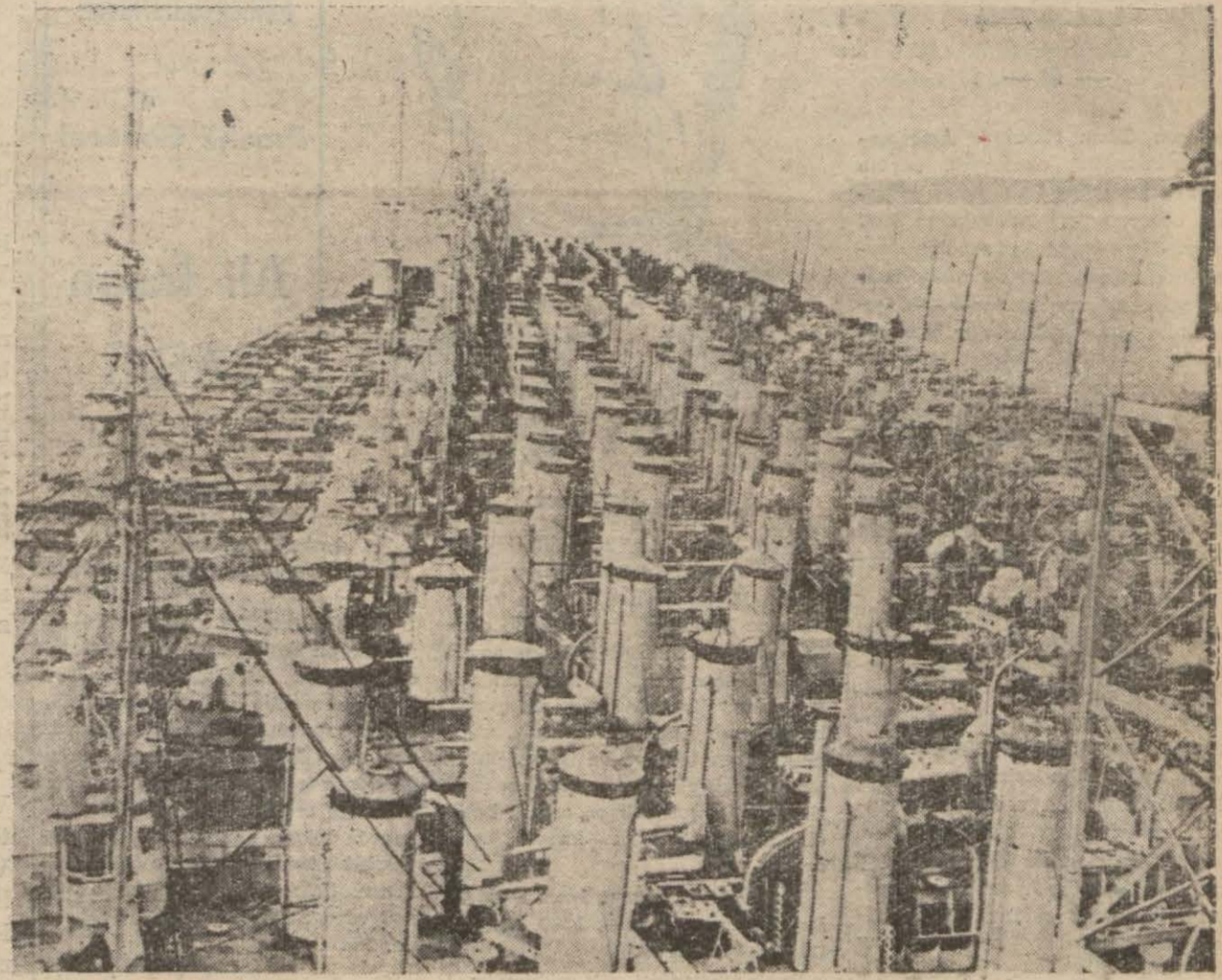
İtalya Türkiyeye ihracını men ettiği bir çok maddelere ihraç müsaadesi verdi

İtalya hükümeti, Türkiye ile yeniden geniş ticari münasebetler temini maksadıyla bir müddet evvel Türkiyeye ihracatını men ettiği bir çok maddelere ihraç müsaadesi vermiştir. Bu itibarla evvelce İtalyaya yapılmış olan siparişlerden hazır bulunan mallar kara tarihiyle memleketimize sevk edilecektir.

Bu cümleden olmak üzere ilk olarak dün on dört vagon kâğıd gelmiştir. Otuz vagon kâğıd da yoldadır. Bu kâğıd partileri arasında mühim miktarda kırtasiye ve mekteb işlerinde kullanılabilecek cinsler de bulunduğundan piyasada her nevi kâğıd üzerine sıkıntı kalmıyacaktır. İtalyanın Türkiyeye klering hesaplarında olan 2,5 milyon lirah borcunu kısa bir zamanda ödiyeceği tahmin edilmektedir. İtalya ile iş yapan tacirler yeniden tekliflerinde bulunmak için hazırlanmağa başlamışlardır.

Başvekil Ankaraya dönüyor

Ankara, 4 (Hususî) — Yalovada istirahatette bulunan başvekilim bu hafta başında Ankaraya dönceceği öğrenilmiştir. [Sonu 3 üncü sahifede]

Amerikanın İngiltereye verdiği 50 aestroyer

Avrupada harb

Almanyaaya hava akınları

Ormanlar arasına gizlenmiş askerî hedefler bombalandı

Londra, 4 (a.a.) — Hava nezaretinin tebliği:

Geçen gece İngiliz bombardıman tayyareleri, Alman ormanlarında Hartz dağlarında ve Berlinin şimalindeki Grünwald ormanında gizlendirilmiş askerî hedeflere taarruz etmişlerdir. Bir çok yangınlar çıkarılmış ve bu yangınlar sonradan infilâklar vukua getirmiştir.

Başka tayyareler, geçen gece bombardıman tayyarelerimizin yangınlar çıkardıkları Baden-baden'in şarkında kara ormanında keşifler yapmışlar ve yangınların hâlâ devam etmekte. [Sonu 3 üncü sahifede]

Harbin yıldönümü vesilesile neşriyat

"Türk-İngiliz pakta bütün oyunlara mukavemet etti"

İngiliz ajansının harbi tahlil eden yazısı

Londra, 4 (a.a.) — Reuterin diplomatik muharriri yazıyor:

Harbin ilk senesi içinde İngiliz diplomasisinin bir tekkiki şu ciheti göstermektedir ki geçen eyüldenberi İngiltere diplomatik ve askerî muvaffakiyetsizliklere maruz kalmış olmakla beraber, siyasi faaliyeti şimdiki artmaktadır ve İngiliz hava zaferleriyle beraber ilerlemektedir. Bu zaferler bütün dünyada dahi pek büyük tesir yapmıştır. Çünkü Fransanın inhidamı esnasında hasıl olabilen şüpheleri izale etmiş ve siyasetimize eserinde parlak bir temel olmuştur.

İngiliz - Amerikan münasebati hiç bir zaman bugünkü kadar iyi olmamıştır ve bize temin olunuyor ki, Amerika reisicümhurluğuna Roosevelt'in. [Sonu 3 üncü sahifede]

Afrikada harb

Habeş üsleri tahrib edildi

İngiliz tayyareleri Afrikada da büyük faaliyet gösteriyor

Kahire, 4 (a.a.) — Hava kuvvetleri kumandanlığı tebliğ ediyor:

Habesistandaki Pesar'ın rihmet ve antrepolarına İngiliz bombardıman tayyareleri tarafından diğer bir hücum daha yapılmıştır. Bütün bombalar hedef miktasına düşmüşse de neticeleri sarıh bir surette tesbit etmek kabil olmamıştır. Bir gün evvelki İngiliz tayyare hücumu esnasında zihur etmiş olan yangın şiddetle devam etmekte olduğu görülmüştür.

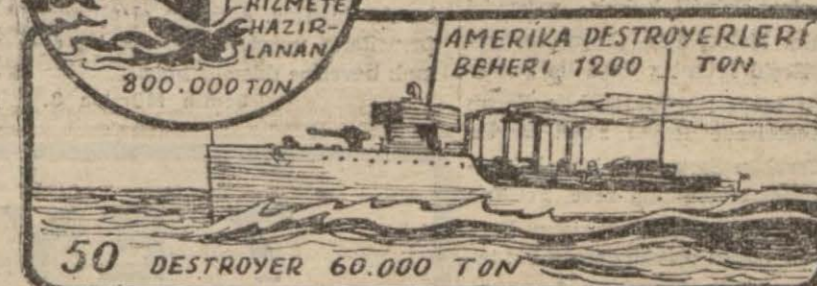
Kenya dahilindeki Buna muntakasında cenubi Afrika tayyare kuvvetleri düşman kıtalariye nakliye kollarına taarruz etmişlerdir. Diğer taraftan Rodezya tayyare filoları diğer muntakalar üzerinde keşif uçuşları yapmışlardır. [Sonu 3 üncü sayfada]

SABAHTAN SABAHA

İngiltere

Artık denizden hiç endişede değildir

İngiliz donanmasının harbinden evvelki, tezgâhlarda ve belki hizmete girmiş olan kuvvetlerle Amerikadan aldığı 50 torpido muhribinin tonajını gösterir kroki

İngiltere ile Amerika arasında hazırlanan, yani Fransanın ortadan kalkmasından beri ittifaka doğru giden anlaşma 50 Amerika destroyerinin İngiltereye verilmesiyle inkişaf etti. Her biri 1200 tonluk olan bu destroyerlerden 8 tanesi yarın Kanadaya gönderilecektir. Yani yarından sonra İngiliz malıdır. Bu kadar mühim bir muamelede iki tarafın da ne kadar çabuk ve kat'i hareket ettiğine bundan parlak delil olmaz. Tonajının tutarı 60.000, kı-

metinin tutarı da bizim paramızla 100 milyon lira kadar olan bu 50 destroyer yeni de olmadıkları için İngiliz donanmasının kuvvetine büyük bir şey ilâve etmiş değildir. Ancak bunun iki demokrat memleketin münasebetleri bakımından manası büyük olduğu gibi göreceklere hizmet de büyüktür.

İngiltere harbinden evvel, yani geçen sene bu vakitler 350 adet ve 1.600.000 ton hacminde bir donanmaya sahibdi. [Sonu 2 nci sahifede]

Her Sabah

Türk vatandaşile hasbihal

Memleketimiz hamdolsun bol-luk içindedir. Türk vatani dünyanın en mesud, en müreffeh ülkelerinden biridir.

Harb ateşinden masun kalmış aziz yurdumuzda kelimenin en mutlak ve en şümüllü manasile sükkün ve asayiş hüküm sürer. Buna rağmen harb ateşinden bir kivilcim her ân yurdumuza da sırayet edebilir.

Binaenaleyh daha şimdiden bir takım iktisad ve tasarruf tedbirleri almaya kendimizi alıştırıralım. Meselâ çayımızı üç, dört parça sekerle içeceğimiz iki parça sekerle pekâlâ içebiliriz ve her vatandaşın tasarruf edeceği bir seker parçası (17.000.000 rakamile zarbedilince günde (17.000.000) parça seker tasarruf edilmiş olur. Haydi diyelim ki her Türk vatandaş; çay içmiyordur da (5.000.000) parça seker tasarruf edilmiş olsun; yine bu tasarruf memleket iktisadiyatında kendini hissettirecek bir tasarruftur.

Kendimizi günde bir tek seker parçası tasarrufu alıştırıralım; alt tanafî kendiliğinden gelir. Kaldı ki tasarruf ettiğimiz bu tek parça sekeri üç ay sonunda (90) parça seker halinde meselâ muhtaç bir komşumuza, yoksul mekteb talebelerine hediye de edebiliriz.

A. Cemalettin Saraçoğlu

GÜNÜN STRATEJİK MESELELERİ

Amerikanın askeri kudreti

- 1 -

Geçen Cihan Harbinde Amerikanın müdahalesi olmasaydı, harbin itilaf devletlerince kazanılması mümkün olmayacaktı. Amerikanın 1917 senesinde göndermeğe başladığı kuvvetler Fransada 1918 senesinde tesirini göstermiş ve 42 Amerikan fırkası terazinin gözünde ağır basmağa muvaffak olmuştu; fakat bu iş ne kadar geç ve ne kadar güç vukua gelmiş idi. Amerikalıların harbe müdahaleye karar verdimiş için ne kadar çalışılmış ve karşı taraf da bunu tahrik için ne kadar gaflar yapmıştı. Bununla beraber o harbe Amerika askerleri ciddi bir imtihan geçirmişler.

Birleşik Amerika devletleri bu defa da garb demokrasileri lehinde bulunmaktadır. Mister Roosevelt geçen harbinde evvel (Amerikanın hududları Rhin nehri boyundadır) demiş idi. Fakat bu tehdidin teyid kuvveti olmadıktan tesiri olmadı. Gerçi Amerikanın kuvvetli bir donanması vardır; fakat, bu donanmanın karada yürütmesi ve tesir göstermesi mümkün değildir. Amerikanın mevcud kara ordusu ise Amerika arzisinde çıkacak yabancı kuvvetlere karşı müdafaya bile muktedir değildir.

Amerika ordusu, bu seneye kadar, gönüllü ücretli asker usulüne tâbi idi. Bu ordu, daimi nizamiye ordusu (muntazam ordu), milis (veya millî muhafız) ve ihtiyat ordusu namile üç kısımdan mürekkebt idi. Gönüllü olarak daimi nizamiye ordusuna yazılanlar üç sene bu orduda muvazzaf hizmete tâbi idiler. Arzuya göre bu hizmet üçer sene temdid edilebilirdi. Keza gönüllü olarak millî muhafızlara kaydedilenler de üç sene hizmete tâbi olup bu hizmet de arzuya göre birer sene temdid olunabilirdi.

1939 senesinde gönüllü nizamiye ordusu mevcudu: 179000 kişi
Millî muhafız veya gönüllü milis ordusu mevcudu: 205000
Cem'an 384000 idi.

Nizamiye ordusu üç piyade fırkası ile bir süvari fırkasından mürekkebt idi. Millî muhafız ordusu on sekiz piyade fırkası ile dört süvari fırkasından mürekkebt idi.

Havalî ve Filipin adalarındaki fırkalarla Panama garnizonu teşkilâtın haricî idi. Millî muhafızlar münhasıran Amerikanın müdafasına mahsus kuvvetleri teşkil ediyorlardı.

Öteye beriye sevki kabil seygar ordu, nizamiye ordusundan ibaret idi. Amerikada en çok memleket müdafasına ehemmiyet verilmiş ve bu hususta kuvvetli sahil tahkimatı, liman müdafaları ve sahil topçusu vücuda getirilmiştir. Bu teşkilâta göre Amerikanın harice sevkolunabilecek kuvveti ancak 3 piyade ve bir süvari fırkasından ibaret oluyor.

Bari zamanında nizamiye ordusu ile milis ordusunun, Piyade mevcudu: 98 taburdan mürekkebt 38 piyade alayına, Süvari mevcudu: 30 süvari bölüğünden mürekkebt 15 süvari alayına, Sahra topçu mevcudu: 100 bataryadan mürekkebt 20 sahra topçu alayına,

Sahil topçu mevcudu, 108 bataryadan mürekkebt 29 ağır topçu alayına Fenni kütalar: Sekiz istihkâm alayına taksim edilmiş idi.

Sahil topçusunda 15 santimetrelilik uzun toplardan 40 santimetrelilik sahil obüslerine ve aynı çapta uzun toplara kadar muhtelif toplar vardı. Bunların bir kısmı sabit bataryalardan ve bir kısmı da altı tekerlekli motörlü arabalara veya her taraf sevkolunabilen demiryolu vagonlarına birleştirilmiş bataryalardan mürekkebt idi. Bu uzun ağır topların içinde 55 kilometreye kadar atış e-

Roosevelt

den 40 santimetrelilik sahil topları vardır. Gönüllü olarak askere yazılanlar 18 yaşından 45 yaşına kadar 27 sene hizmet mecburiyetinde olup üç sene muvazzaf hizmetten sonra baki 24 seneyi ihtiyat sınıfında geçirirler. Bir seferberlik vukuunda bu ihtiyatlı nizamiye ordusu, millî muhafızları takviye ve ihtiyat kütalarını teşkil ederler; mevcudları takriben iki buçuk milyon askere baliğ olabilir; fakat topçu kuvveti çok azdır.

Birleşik Amerikanın hava kuvvetleri geçen sene 2000; 2500 tayyare tahmin ediliyordu.

Deniz kuvvetleri pek mühimdir: 23 dretnot ve saflı harb gemisi 43 kruvazör 250 - 235 destroyer.

112 denizaltı gemisi 8 tayyare gemisinden mürekkebtir.

Gönüllü usulüne istinad eden Amerika ordusu yazıftı. Gönüllü kaydına rağbet olmayınca bu orduyu devamlı suretle bütçe mevcudunda tutmak mümkün değildi. Hususile anavatan haricindeki harblere ve müstemleke seferlerine sevkedilecek nizamiye ordusu pek zayıf idi. Avrupa'da vukua gelecek şiddetli ve devamlı bir harbe müdahale edilebilmek için mutlaka mecburi askerliğe istinad eden millî bir orduya ihtiyaç var idi.

(Sonu yarın)

Eski Birinci ve Altıncı Ordu Komandanı Emekli General Ali İhsan Sâbis

Evel zaman içinde

Yakın tarihimizde ekmeğe meselesi

Ekmeğin kilo ile satılması kararını bir jurnalcı nasıl istismar etmişti?

Yazan: SEMİH MÜMTAZ S.

1906 senesindeki idi. Ekmeğiller birer okkalık ekmeğilleri bilhizâm fırınlardan eksik miktarda yani bir okkadan az miktarda çıkartılarak halka sattıkları bir taraftan da un çuvaldarın Rumanyadan eksik olarak vürudunu ileri sürerek fiyatı ona göre tesbit etmek istedikleri için şehremaneti bu karışık işe bir çare düşünmüş, ekmeği dahi tartı ile satırmak yolunu seçmiş gibi tasavvur etmişti.

Artık ahali zeytin - sebze - et ve süt alır gibi ekmeğe alacaktı. Şehremaneti meclisinden çıkan bir karar istinaden şehremini meseleyi Bararhah eyledi. İş'arı vakı Dahiliye Nezareti dahi tasvib ederek sadarete arzhal eyledi. Sadrazam Avlunyalı Ferid Paşa evrakı Şûrayı Devlet maliye dairesinden geçirerek meclisi vükelâya havale eylemişti. Çünkü Şûrayı Devlet dahi esbabı mucibe mazbatasında şehremaneti meclisinin noktaî nazarını çok doğru bulmuştu.

Temmuz ayları içinde idi. Tepebaşı tiyatrosunun yazlık kısmında (şimdi sinema vardır) bir İtalyan turnesi, Rigoletto operasını oynuyordu. Tiyatro çok başarılı. İtalya büyük elçisi Marki Emperyalı ve müşteşarı Kont Isfortza, bilâhare sadrazam olan Babâîlik hukuk müşaviri İbrahim Hakkı Bey (Paşa), şehremini Resid Mümtaz Paşa ile şehremaneti meclisi reisi İbrahim Sarım ve Keçecizade Reşad Fuad Beyler (Bu İbrahim Sarım Bey Mısırlı Nevciyan Hanımefendinin zevci Feridun Paşanın pederidir. O Feridun Paşa ki Mısır paşası olduğu zaman bir tacaccüb etmiş. Mısırlılar da onun telefon kitablarında ismini general olarak gördükleri zaman hayret etmişlerdi.) ve daha bir çok zevat fiyatroyu doldurmuştu. İlk perde bitti bitmedi. Bundan bir kaç ay evvel vefat eden hünkâr yaveri Bahri paşa zade merhum Salâhaddin Bey şehremini aradı ve saraya davet edildiğini söyledi. Kalabalığın içine giren yaverin beraber çıkıp gitmesi ortalıkta bitirildi bir merak uyandırdı. Hatta sefir acaba perdeyi mi kapatacaklar diye benimle şaka etmişti. Böyle bir şey olmadı. Oyun devam etti. Fakat şehremini yerine oturma- nişti. Çünkü saraya gitmişti. Jurnal etmişler, şehremini sadrazamla mütefikan ekmeği tartılarak sattırarak bahanesile halkı fırınların önünde tecemmü ettirerek ve şehirdi bir galeyan çıkartarak veliâhd Reşad E-

sendiyi (Sultan Mehmed Hamis) icrâs edeceklerdir demişler!! Padışahın telâşi ve şehremini padişah davetinin sebebi bu imiş. Ertesi gün sadrazamın da saraya çağırıldığı haberi alındı. Ve pasalardan her ikisinin hafif bir istintak geçirdikleri haberi de alındı. Jurnalı elbette sahil değildi. Küllâh kapmak isteyen bir adamın mahsulü hayali idi. Sadrazam ve şehremini ısrar ettiler. Mubhiri sadıkın kim olduğunu öğrenmekte ve müvaceh edilme arzusunda ve fikrinde ısrar ettiler. Hünkâr o adamı pasalardan nezdine yolladı.

Ferid Paşa çabuk kızdığı için şehreminin ısrar ve ricasisle sözü kendisine bıraktı. Ve bu zat ile konu - şuldu. Neticede şehremanetin noktaî nazarını kabul eden bu zat dahi hemen orada yazdığı bir arıza ile istifaî kusur ederek hünkârın af ve merhametine dehalet eylediğini söyledi. Ve utanmadan pasalara da arzı itiraz ederek saraydaki vükelâ o - dasından çıktı. Çıktı defoldu gitti ama atığı yalanın cezasını görmeye ve ekmeği işi de iyi ve doğru bir tarzda ıslah edilemedi. Çünkü teşebbüsü makul bulunduğu halde padişah fırınların önünde (tecemmü) kelime sinden tevahhüm etmişti. Bilâhare bu da duyuldu. Jurnalcı el altından fırınlarla uyusarak şehremini olmak hevesine düşmüş imiş!! Semih Mümtaz S.

Şehir ve Memleket Haberleri

Limanlar idaresinin su yolsuzluğu

Vekâlet şehrimize müfettişler gönderdi

Limanlar idaresinin vapurlara yaptığı su tevziatı işlerinde bazı yolsuzluklar olduğu söylenmektedir. Bu hususta tahkikat yapmak üzere Münakalât Vekâleti müfettişlerinden Arif şehrimize gelerek Limanlar Umum müdürlüğünde çalışmağa başlamıştır. Müfettiş bundan başka yeni Galata yolcu salonunun Rumenerle yaptığı mu kaveleyi tedkik etmektedir. Haber aldığımız göre vekâlet salonun yerli müstecirlere verilme - yip Rumenerle kiralınmasına âmil olan sebebler hakkında esaslı tahkikat yapacaktır.

Maarif Vekilinin tedkikleri

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Ali Yücel dün de tedkiklerine devam etmiştir. Vekil sabahleyin Maarif Müdürlüğüne gelerek Maarif Müdürlüğüne gelen orta tedrisat umum müdürü Hayri ile birlikte bazı maarif müesseselerini tedkik etmiştir.

Rumenlere bu ay satılacak mallar

Rumanya'ya satılan tiftik ve yapağınların 20 eyülde limanımıza gelecek bir Rumen şilebine yüklenecektir. Dün 100 ton yapağı Besarabya vapuruna tahmil edilmiştir. Aynı yirmi - sinden son kalan 1065 ton yapağı ve 563 ton tiftik teslim edilecek ve Rumenlere olan tahâüdler bitmiş olacaktır.

ADLİYEDE

Adliye tatili

Mahkemeler yarın faaliyete başlıyor

Adliyecilerimizin 20 temmuz tarihinde başlamış olan yaz tatilleri bu akşam sona ermektedir. Yarından itibaren adliye tamamıyla faaliyete başlayacaktır. Bütün mahkemeler kendilerine ait davaları rüyet eyleyeceklerdir. Ancak yaz tatilinde nöbetçi kalan mahkemeler bu defa tatile gireceklerdir bunlara aid davalar diğer mahkemelere tevdi olunacaktır.

Üvey babasını vuran Zarif tevkif edildi

Bir kaç gün evvel Tophanede oturan üvey babasının evine giderek kavga eden deniz amelesinden Zarifin ilk önce tabanca ile taarruz ederek ateş almaması üzerine bıçağını çekip üvey babasını muhtelif yerlerinden yaraladığını yazmıştık. Dün adliyeye intikal eden bu hâdise dördüncü sorgu hâkimliğine verilmiş ve Zarifin derhal tevkifi karar altına alınarak tevkif müzekkeresi kesilmiştir.

7 EYLÜL

Bu tarihi unutmayın

40,000 Lira o gün çekiliyor

7 Eylül... Bu tarihi unutmayınız. Çünkü bu tarih sizin de hayatınızda bir dönüm noktası olabilir.

Yazdan sonbahara geçerken tuliniz kıştan ilkbahara geçebilirsiniz. Çünkü Millî piyango o gün İzmir Enternasyonal Fuarında çekiliyor.

(2) Liralık tam biletle 40,000 Lirayı o gün kazanabilirsiniz.

(1) Liralık bilet size 20,000 lira getirebilir.

OKUYUCU

DIYORKI:

Bir okuyucumuzun haklı temennisi

Beşiktaş Köyiçi Hamam sokak 27 sayılı evde karilerimizden Hikmet Sayar yazıyor:

«Muhterem gazetesinin 23/8/940 tarihli nüshasının kari sütununda (Yeni sokak levhaları hakkında bir temenni) serlevhalı yazıyı, dikkat ve alâka ile okudum. Şehid Mehmed Paşanın hatırasını taziz için Ticaret mektebi köşesine (Şehid Mehmedpaşa yokmuş) diye komanan levhamın bozulduğundan şikâyet eden karierimizin bu yerinde temennisi hakkındaki yüksek alâkanızdan cesaret alarak, biz de Beşiktaş vapur iskelesinden çıkınca hemen oraya talik edilen (Barbaros Hayreddin caddesi) diye yazılmış olan levhadan bahsedeceğim. Yüksek menakibi ile tarihe süğün - mayan bu büyük Türk denizcisinin gönüllerimizde yaşayan sevgisi ile âdeta istihza eden, ve her iskele - ye gidip gelişte gözümüze çarpan bu bozuk levhanın sayını esef ciheti, bu defa yeniden oraya talik edilmiş olmasındır.

En költü bir yazı nümunesi diye gösterebileceğimiz bu levhada, alelade bir tenekte parçasına silik bir boya ile yazılan (Barbaros Hayreddin) ismi, bu büyük Türk kapitanına bestediyimiz hümet hissi - nencide edecek çirkinidir. Muhterem Vali ve Belediye Reisi - mi Lütfi Kırdarın himmetleriyle mükkemmel bir park halini alacak olan büyük Barbaros türbesi yan - ında güzel hatlarla yazılmış muntazam bir levhamın ilk bakışta gö - ze çarpacak bir yere talik ne kadar sayını temennidir.

Bütün neşriyatlı eserlerimiz ter - cimcan olan muhterem gazetesinin, Beşiktaş halkının bu naçiz dileği - nin yerine getirilmesi için tavassutta bulunacağımızı ümid eder ve bilvesile saygılarımızı tekrarlarız.»

KISA HABERLER

★ Kumaş ihtikârı — Fiyat müra - kabe komisyonu kumaş ihtikârı ya - pan bir müessese hakkında tahkika - ta başlamıştır. Bu müessese aynı kuma - şa muhtelif zamanlarda değişik ve yüksek fiyatlarla satmıştır. Tah - kikat bir kaç güne kadar ikmal edil - lerek bu müessese müddetumumilğe verilecektir.

★ İhtikârla Mücadele — İç ticaret umum müdür muavini Süreyya şehrimize gelmiştir. Mumaileh fiyat mürakabe komisyonu mesaisile alâ - kadar olmaktadır.

★ Bir Toplantı — Beyoğlu Kay - makamında Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdarın riyaseti alt - ında bir toplantı yapılmıştır.

★ Çirkin Bir Vaziyet — Belediye tarafından muhtelif semtlerde yapı - lan teftişlerde yollar kırılten ve hattâ işeyen birçok kişi yakalanmış - tır. Bunlara ceza verilmektedir.

Ölümler diriliyor mu?

Sahte bono yaptıkları kâfi degil - miş gibi ... Olen bono sahible - rini de diriltiyorlarmış!

Sahte mübadil bonoları ve bazı sahibi ölen bonolara da sahte sa - hibler yaratılarak Ziraat Bankasın - dan 35442 lira kadar para çekmekle - suçlu 20 kişilik sahtekarlar kafile - sinin dün ikinci aşğreza mahkeme - sinde duruşmaları yapıldı.

Bu davada çok dikkate değer ve hayret verici entrikaalar, dalaver - ler, akla gelmedik şeytanîhelerden her ân bir tanesi meydana çıkar - ılarak dinleyicileri şaşkına çeviriyor - du.

İki matbaacının yaptığı sahte mü - badil bonolarının notalarında birçok kimseleri sahib olarak değiştirdiği duyuluyor. Sonra bazı sahibi ölen bonolara da yeniden fakat yine aynı isim ve aynı hüviyette sahib - ler diriltildiği anlaşılıyor. ve bu 20 suçlu arasında - hepsi de suçlu ol - makla beraber - Asıl suç birinden diğerine yuldetilmeye çalışılarak adeta bir arab saçı gibi kamakarı - şık bir kör düğüm manzarası gös - teriyordu.

Meselâ: Dünkü celsede tevkifha - neden önce getirilmediği için evle - lik kararda celbi hakkında müzake - reye yazılmış olan Ethem sorguya çekildiği zaman:

— Evet demiyordum. Ben bir bono aldım. ve benim elimde bir müddet kaldı. Sonra paramı da çektim. Fak - kat bu bononun sahte olduğunu

İstanbul - İskenderun arasında

Muntazam seferler yapılacak

Denizyolları İdaresi İstanbul - İskenderun arasında munta - zam bir sefer programı tesbit et - miştir. İki gün evvel Cenub li - manlarımızda biriken esyayı a - lıb limanımıza getiren Dumlup - nar vapuru tamamen bu sefer - lere tahsis edilmektedir. Vapur yükünü boşalttıktan sonra pa - zartesi günü tekrar İskenderu - na gidecektir. Dumlupnar ve Sakarya şilebleri bu hafta mun - tazama çalışacaklardır.

İstanbul eğlenceleri

Halkvevleri tarafından bu pazar gününden itibaren sosyal yardım men - faatine tertib edilen şehir eğlence - lerinde Karadeniz oyun ve havalarını temsil etmek üzere Trabzondan ha - reket eden on bir kişilik heyet yar - ın şehrimize muvasalât edecektir. İlk müsamereler pazar akşamı Tepe - başı bahçesinde verilecektir.

Susam ve keten tohumu fiyatları yükseldi

Susam ihracatı için yeni ka - rânlar açılması yüzünden piya - sada hararetili satışlar olmak - tadır. Her çok ihracat tacirleri hazırlık yapmak maksadiyle mal - mübayaa ettiklerinden fiyatlar yükselmiştir. Dün susam fiyat - ları 18 kuruş 15 paraya, keten tohumu da 17 kuruş 15 paraya kadar yükselmiştir.

MÜTEFERRİK

Yugoslav kralının doğum yıldönümü

Yugoslav Kralı S. M. İkinci Piyerin doğum yıldönümü mü - nasebetiyle 6 eyül cuma günü saat 11 de ortodoks ve katolik kiliselerinde birer ayin yapıla - caktır, bilâhare Yugoslavenska Sloga salonlarında şehrimiz - deki Yugoslav kolonisi için bir kabul resmi icra edilecektir.

POLİSDE

Dün akşam Sirkeci'de yangın çıkıyor

Dün akşam saat 20 raddeler - rinde Sirkeci garı karşısındaki dükkânlardan birinden ateş çı - karak bir yangın başlangıcı baş - göstermiş ise de sür'atle yetişen itfaiye ateşi derhal söndürmüş ve yangının önüne geçmiştir.

SABAHTAN SABAHA

İngiltere artık denizden hiç endişede değildir

[Bağ tarafı 1 inci sahifede]

Tezgâhlarında 35 biner ton luk kruvazörlerinden maada iri - li ufaklı 800 bin ton tonajında harb gemisi yapıyordu. Hiz - metteki donanmasından bafan - ları telâfi ettikten maada İngi - liz donanmasının geçen sene - den çok daha kuvvetli olduğu muhakkaktır.

Ancak İngiltere kâfi dere - cede kuvvetli bir donanmaya malik olduktan sonra irili ufak - lı harb gemisine ne kadar çok sahib olursa işlerini o kadar yoluna koyacaktır. Bu irili u - faklı gemiler memleketin nakli - yatını koruyacak, icab ettiği zaman müdafasına da yaraya - caktır.

Bir istilâ hareketi için Al - manyanın denizlerde güvendiği hücumbotlarıdır. Bu hücumbot - ları vasıtasıyla İngiliz donan - masından kaçmak, tenha yer - lerde iş görmek kabil olacağı zannediliyor. Yedi sekiz kişi ta - rafından idare edilen ve saatte 100 kilometre kaçan hücumbot - larının bir top mermisi önünden bile kaçabileceğini temin eden - ler var. İşte bunlara karşı 50 destroyer, İngiliz donanmasın - da mühim bir yer tutacaktır.

Diğer taraftan, ticari ve as - kerî nakliyatla gelince Almanlar - ın bütün gayretine, tahtelbahir - lerine, mîknatış mayınlarına, Stuka tayyareleriyle pike bom - bardımlarına rağmen bu nak - liyat durmamıştır. Eski huzile devam ediyor. Fakat bu nakli - yatı temin için İngiltere süratli ve yeni gemilerinden bir kısmını ayırma mecbur olmuştur. Şim - di Amerikan satın alınan 50 destroyerin bir kısmı yeni ve sür'atli İngiliz gemilerinin yer - ine geçecektir.

Gegen bir hafta içinde Alman tayyarelerinin batırıldığı ticaret gemileri 70 bin tonun içinde idi. Bu her hafta böyle devam etse bile çok değildir.

İngiliz ticaret filosunu sarı - maz. Çünkü senede iki üç milyon ton feda etmeği İngi - ltere göze almıştır. Ancak her ye - ni bir sistemle yapılan hücum ilk hamlelerindeki ziyat gibi bu da yazıflayacaktır. İngi - lterenin haftada 250 bin ton kay - bettiği de oldu. Mîknatış mayın lar ilk haftlar bu neticeyi ver - mişlerdi. İngiliz bahriyesi onu atlattı; tayyare hücumları da atlayacak ve yeni destroyerlerin bu müdafaa büyük hizmeti o - lacaktır.

Behçet SAFA

Radyo Programı

5/9/940 PERŞEMBE

7.30 Program ve memleket saat ayarı.
7.35 Müzik: Plâklarla hafif mu - silki.
8.00 Ajans haberleri.
8.10 Ev kadını - Yemek listesi.
12.30 Program, ve memleket saat ayarı.
12.35 Müzik.
18.00 Program ve memleket saat ayarı.
18.05 Müzik: Konsero (Pl.)
19.10 Müzik: Fasi beyeti.
19.45 Memleket saat ayarı, ve a - jans haberleri.
20.00 Müzik: Saz eserleri.
20.30 Konuşma.
21.30 Radyo gazetesi.
21.45 Müzik: Radyo orkestrast (Şef: Dr. E. Praetorius. Takdim eden: Hafîl Bedî Yönetken).
22.30 Memleket saat ayarı, ajans haberleri; ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukt borsası (Fiyat).
22.45 Müzik: Cazband (Pl.)
23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

KALENDOGRAF İLE TAKVİM BATTAL OLDU

Satış deposu: Rikardo Levi halefi FILIPPO LEVI Havuzlu han No. 1 İstanbul

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Enobli
SENELİK	1400 Krg.	2700 Krg.
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	800 »

5 Eylül 1940 PERŞEMBE
2 Şaban 1359
23 Rumi Ağustos 1356
Gün 249 Ay: 9 1940 — Hızır 123

Günes	Öğle	İkindi	Esani
10.45	5.36	9.15	Esani
5.31	12.14	15.51	Vasati
Akşam	Yatsı	İmsak	
12.00	1.35	4.06	Esani
18.36	20.13	3.46	Vasati

Köroğlu tarihi

Yazan: Hikmet ILGAZ

Bu serlevhayı gören, tarihçilerimiz merak edeceklerdir. Çünkü hafızalarını karıştıracaklar. Şişik paşazade, Dursunbey, Ebülfeth, Hayrullah efendi, Naima, Pegevi, Silâhtar, Gülmaniyân, Vasîf, Cevdet ve saire ve saire tarihler arasında bu namda bir eser hatırlamıyacaklar. Acaba kütüphanelerimizden birinde yazma bir nüsha mı zühür etmiştir? Yoksa Diyanet Mektebi, Venüs heykeli ve bir çok tarihçeler, Düsturnameler, fermanlar, muahedeler misilli kıymetli eserlerin âsarâtına madrabazları tarafından kaçırıldıkları memleketlerde katalokları nesredildikten sonra mesuciyeti anlaşıldığı gibi Köroğlu tarihi de böyle mi meydana çıkmıştır? diye düşünülebilir.

Halbuki Köroğlu tarihi bundan bir ay evvel İstanbulda binlerce nüsha olarak tab ve neşrolunmuştur.

Çok şükür Türk matbuatı tabiiyetinde vakiyde değildir. Her sınıf halkın zevkine, kültürüne, mesleğine hizmet eden neşriyate tesadüf olunur. Bu neyanda köylümüşe kendi dilinde hitab eden, bunlara daima fazilet telkin eden, iç ve dış siyaset hakkında kâfi derecede malumat veren küçük gazeteler vardır.

Köylüler bu gazeteleri almak için iki üç saatlik yoldan şehre yayan gelir. "Oldu mu be yah, bu" ile kafiyelenen maniler zevkle okunur. Günlere evden eve, elden ele gezer, renkli resimler itina ile kesilerek kerpiçle örülmüş duvarlara mihanlar. Valhasıl bu gibi gazeteler köylünün başlıca zevki, neş'esi, âhal hocasıdır. Bu sebeble en az diğer neşriyat kadar yurdumuzda hizmet dokunur.

Ne zaman bunlardan biri elime geçse bir kaç ay evvel İstanbul gazetelerinde tesadüf ettiğim zabta vukuatını bir de bu ağzıla tekrar etmekten usanmam.. Halk türkülerini, manileri, öğütleri, siyasi fıkraları merakla baştan aşağı okurum.

Köroğlu da bunlardan biridir. Bir kaç gün evvel bu gazetenin on yedi temmuz tarihli nüshasına kavuştum. Birinci sayfaya baktım. Müdhiş bir resim.. Galata külesi şimşaklığında iki top, ağzından kendî boyunca alev fışkırtıyor. Ötede bir gemi belî kırılmış dumanlar içinde batıyor. Resmin altına bir mağaza vitrinine yazılacak cesamette "denizlerde aman yok," cümlesi ilâve edilmiş. Hakikaten bu mahuf toplar gülle atmayıp yalnız alev savursa bile karışındaki gemiyi gene cesidip batırmağa muktedirdir.

Binaenaleyh denizlerde aman olmadığına ben de iman ettim. Fakat serlevhayı takip eden iki üç satırık tarihî izahı okuyunca hadise hakkında biraz tereddide düştüm. Meğer bu rengârenk tablo "tarihinde ilk defa deniz muharebesi yapan İtalyan filusunun bir zirhli, bir torpidö, on dört denizaltı kurban vererek İngiliz donanmasını denizde kaçtırdığını resmî, imiş.

İger muharririn maksadı Venedik ve Cenevizi istisna ederek İtalya ittifakı temin olunduktan sonra yapılan deniz muharebesi ise bundan başka bir aded daha vardır.

On dokuzuncu asrın sonunda Avusturyalılarla İtalyanlar arasında vukubulan Lisa deniz muharebesi de İtalya tarihindeki ilk defa deniz muharebesi idi. Bu muharebede İtalyan filosu Avusturyalıları adeden iki kere ve top kuvveti cihetle de on kere üstündü. Kara harpleri devam ettiği esnada filolar da birbirine tesadüf etti.

Avusturya amirali Keketof deniz harbinden, kaptanlıkta on kadar anlaşılan, hesaba kitapla kıymet vermeyen alaylı bir zattı. Bu kusuruna rağmen inadçı, zorba ve cesurdu. İtal-

yan filosu harb nizamı aldı. Avusturya amirali erkânharbiyesine danıştı. Fikirlerini sordu. Onlarda İtalyanlara müvafık bir nizam almağa ve topçu muharebesi yapmağa teklif ettiler. Amirali:

— Ya vuramazsak? dedi.

— Vurmağa çalışırız.. cevabını verdiler.

— O zaman cephanemiz biter de harb gene bitmez..

— Usulü harb bunu emrediyor amiralım, dediler.

Amiral bu fikri beğenmedi, bir süvari bölüğü gibi düşmanın üzerine yürüyüp çığnemeği düşündü. Filosuna ok ucuna müşabih bir teşkilât aldırdı. Kendi de en öne geçti. Son sür'atle İtalyan donanması üzerine gitti. İtalyanlar bu garib harekete bir türlü mâna veremediler. Top atesini sıklaştırdılar. Teketof, gözünü kapamış uzlelerine geliyordu. Bu hareket şursuz, mânasız, görülmemiş bir şeydi.

Ancak kalyon devrinde tatbik olunabilirdi. Avusturya filosu bu garib nizamda düşman hattına çatdı. Müsademeye neticesinde bir iki İtalyan gemisi battı. Diğerleri şaşkınlıkla çilavrusu gibi dağılıp kaçmağa başladılar. Teketof firarileri bir müddet takibden sonra geri döndü.

Avusturyalılar gözden kaybolduktan sonra İtalya amirali dağılan gemilerini topladı. Hepsini alay sancaklarıyla süsledi. Muzafferden (?) memleketine döndü. İtalyada üç gün zafer şenlikleri yapıldı. Üçüncü günü akşamı amiralın mağlûbiyeti ve sahtekârlığı anlaşıldı. Bütün millet derin bir mateme büründü. Ve zafer kalpazamı amirali derhal hapse atıldı.

Anlaşılan Köroğlu tarihinin bir forması ziyaa uğramış. Bu cüzü de hürmet ve muhabbetimizin nişanesi olmak üzere biz hediye edelim.

Hikmet ILGAZ

Şimal memleketlerle iktisadî münasebatımız

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Bu memleketlerden şiddetle muhtaç bulunduğumuz demir, kâğıt, ve buna benzer maddelerin Almanya transiti vasıtasıyla getirilmesi imkân dahilinde olduğundan Almanya hükümeti ile resmî müzakerelere başlanmıştır.

Bu memleketlerle yapılacak ticarî mübadeleat Almanya ve Tuna tarikyle Karadenize ve oradan da Karadenizdeki Alman vapurlarıyla memleketimize getirilecektir. Yapılan hesablara göre İsvetçen Alman transitiyle getirilecek demirle rin Amerikan yapılan idhalâtına nazaran hem daha kolay ve hem de daha ucuza maledileceği anlaşılmıştır. Haber aldığı mızda göre Almanlar yapılan teklifi esse itibariyle kabul etmişlerdir. Yalnız teferruat üzerinde görüşmeler cereyan etmektedir.

Diğer taraftan Almanyanın hariçden idhal edeceği malları mübayaa etmek üzere Berlinde Bratştele namiyeli bir teşekkül vücuda getirilmiştir. Bu teşekkül mensub mütehassıs mümesiller satın alacak maddeleri mahallinde tedkik edeceklerdir. Bu teşekkülün mümessillerinden bazıları yakında memleketimize gelerek yeni Alman anlaşması hükümlerine göre mal satın almağa başlayacaklardır. Almanlar memleketimizden mübayaa edecekleri malları burada teslim alacaklar ve ihrac edecekleri malları da memleketimize kadar getirerek teslim edeceklerdir.

Bu suretle nakliye işlerindeki tehlikeler tamamen Almanlara aid olacaktır. Ticarî mübadeleat kısmın kara ve kismen de Tuna yoluyla yapılacaktır.

Bir nutuk Münasebetile

(Başmakaleden devam)

beliğdir, daha kanaat vericidir. Bugün filiyat ve realite ise Almanyanın İngiltereye karşı bir şey yapmadığından ibarettir. Böyle bir hakikati lâf ile ölçmeğe imkân olur mu? Almanya bütün Avrupa ve dünyaya karşı bir bono imzalamıştır. "Yakında İngiltereye diz çöktürteceğim," demiştir. Şimdi dünya kendisine: "Bu bononun vadesi geldi, geçti. Haydi bakalım sözünü tut!," der bir vaziyette.

Siyasette bu gibi bonoları ancak büyük bir muvaffakiyet ümidi ile vermek icab eder. Şüpheli işlerde kat'i vâdalar kalkmak çok zararlı olabilir. Propaganda san'atında gerçekten üstad olan Führerin ve sağ eli makamında bulunan Göbbelsin bu basit hakikati bilmemelerine imkân yoktur. Fakat ne çare ki burada filiyat ve realite onlara karşı insafsız davranmıştır. Onlar İngiliz adalarına geçebileceklerine ve İngiliz müdafaa-sını yeneceklerine hakikaten inanıyorlardı. Aksiliğe bakın ki İngiliz mukavemeti bütün bu hesabları boşa çıkardı. Zavallı Führer ile Göbbels buna ne yap-sınlar? İnsan kudreti ve iradesi dünyada her istediğine nail olamaz ki!

Fakat bunu itiraf etmek onlar için ne kadar güçtür. Bu kadar güçlü karşısında işte Göbbels bile âciz kalmıştır. Çünkü İngiltereye hücum kararını bütün Alman milletinin bu emre tebaiyet edeceğini söylemekten başka bir şey yapamıyor ki bununla vaziyeti hiç de izah etmiş sayılmaz. Führer başkumandan olunca emri onun vermesi pek tâbiidir. Asıl mesele, bu emrin pek yakında vireleceği bizzat Führer tarafından ilân edildiği halde elân bu yolda bir teşebbüs vukua gelmemesindedir. Dr. Göbbels kat'i hesab görme saati yaklaşıyor demekle şimdiye kadar söylenmiş olan sözleri tekrardan başka bir şey yapmıyor. Halbuki asıl bikkınlık veren, itimadsızlık veren şey bu sözlerdir.

Bunların aylardanberi tekrâr ettiği halde file çıkarılma-masıdır. Alman propagandası tebhür hakkında zihinlere kanaat verecek makul ve mantıklı bir sebep serdedemeyince efkârı umumiye bu sebebi kendisi buluyor ve: "Hücum edilemiyor. Çünkü İngilizler çok kuvvetlidir de cesaret edilemiyor..," diyor.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Japonya Hindiciniyi işgal etmek üzere

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Bu ültimatom, general Chang-kai-Chek'e gönderilmekte olan mühim-matin sevkiyatına mâni olacaktırla mütedair Fransız taahhüdünün ifasını kontrola memur kaymakam Michikara tarafından tevdi edilmiştir.

Hindicini mukavemet edecek

Hongkong, 4 (a.a.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Çin kaynaklarından alınan haberlere göre, Japonya tarafından Hindi Çininin istilası halinde alınacak tedbirler hakkında, Hindi Çini ve Çin makamatı arasında bir itilâf husule gelmiştir.

Vali umumî amiral Decoux, Japonyanın veya Japon ordularının Hindi Çini arazisinde üsler teşkil etmelerine hiç bir zaman müsaade etmeyeceğini, Chung - King hükûmetine temin etmiştir.

Bu arada Japon donanmasının tam Hindi Çini kara suları açıklarında dolarsak bütün şimalî şarki sahillerini abluka altına aldığı bildirilmektedir.

Açık Muhabere: Bay Mehmed Suavi Daysala

Şahsımı alâkadar eden bir mesele için bir hafta zarfında aşağıdaki adrese müracaatınıza olunur. Bebek Cevdetpaşa Cad. No. 346 S. Başol Çorum.

SON HABERLER

Avrupada harb

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

olduğunu müşahede etmişlerdir.

Diğer tayyare filolarımız Berlinde elektrik santralleri ile tenvir tesisatına ve bir silah fabrikasına, Magdeburgda petrol depolarına Hamm ve Schwertede eşya istasyonuna, Merzigde bir çelik fabrikasına ve Hollanda ve Almanyada bir çok tayyare meydanlarına taarruz etmişlerdir.

Sahil kumandanlığı ile teşriki mesai eyleyen donanma tayyareleri Beveland kanalında, Ternanzende ve Escont mansabında mavna tecemmüllerine taarruz etmişlerdir.

Sahil kumandanlığının tayyareleri de Ostendeki doklara taarruz etmişlerdir.

Bütün tayyarelerimiz üslerine dönmüşlerdir.

Londra, 4 (a.a.) — Reuter ajansının deniz işleri muharriri yazıyor:

10 mayıstanberi Almanya, ölü ve esir olarak haftada takriben 550 tayyareci kaybetmiştir. Bu rakam Almanların zayi etmiş oldukları tayyare adedine müsteniddir ki, bu zayıyatı da 15 hafta müddetle haftada takriben 220 tayyareye balığ olmaktadır.

Ölen ve esir düşen İngiliz tayyarecilerinin adedi tayin edilememekle beraber, bu miktarın Alman zayıyatının bir kesrinden ibaret olduğu zannolunmaktadır. İngiliz hava kuvvetlerinin mütemadî inkişafı dolayısıyla, tayyareci olabileceklerin azamî yaşları 28 den 31 e çıkarılmıştır.

Harbin yıldönümü münasebetile neşriyat

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

velt veya Wikie gelsin, bu münasebat gelecek dört sene zarfında da devam edecektir.

Sovyetler birliğine gelince, aklı eren hiç bir ferd partak inkişafar bekliemez. Fakat istikbalde iki millet menfaatlerinin birbirinin mütemmimi olduğu anlaşılacaktır ümid olunabilir.

Türkiye ile olan pekt bütün propaganda oyunlarına mukavemet etti. Portekiz ile eski ittifak da mümasil oyunlara rağmen sağlam olarak kalmıştır.

Arjantin, Brezilya, Şili, Uruguay Propaganda için sarfolunan milyonlarca liderit ve marka rağmen İngiliz dostluğuna sadık bulunuyorlar. Yakin ve orta şarkın müslüman devletleri, cemaatleri, Mussolininin takdim ettiği "himayeyi" reddetmişlerdir.

Mihver devletlerinin propagandaları bizim müttfiklerimizde tamamiyle akalmıştır. Nasil ki Fransız müstemlekelerinde de akim kalmıştır. Fransız müstemlekeleri şimdi Almanların hükûmü altında bulunan Vichy hükûmetinden yüz çeviriyorlar.

Mihver gazeteleri İngilterenin garantisine güvenen devletlere pek çok alay ettiler. Fakat kendini korumak yolundaki bu vastayı reddeden milletin başına gelenin en bariz misalini Rumanya vermektedir. Bu memleketin yeni dostları İngiltere ve Fransanın son harbinden sonra ona temin etmeye hizmet eyledikleri top-rakları elinden almışlardır. Rumanyanın akabeti ne kadar acınacak bir hadise olursa olsun, Büyük Britanyanın siyasetini zayıflatamaz. Bilâkis küçük devletlere mihverin dostluğuna hitmat edilemeyeceğini ihtar eylemek suretyle İngiliz siyasetini takviye eyler.

Yağmurların izmirde yaptığı zarar

İzmir, 4 (a.a.) — Yağmurun, Ege mütakasında 53 bin çuval üzümlü mahsulünü zarara uğrattığı tahmin edilmektedir. Bir çuvalın yüz kilo üzerinden hesab edildiğine göre, zarar miktarı beş milyon üç yüz bin kilodur. Rekoltenin 25 bin ton tahmin edildiğine göre islanan üzümlü miktarı rekoltenin altıda birine yaklaşmaktadır.

İncir mahsulü üzerinde de beşde bir nisbetinde zarar tahmin edilmektedir. Bazı muntakalarda pamuk, susam ve patatesler bu yağmurlardan fayda görmüşlerdir.

Hitlerin dün geceki nutku

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Berlin 4 (a.a.) — D. N. B. bildiriyor:

Führer, 1940 - 1941 kışa yardımcı eserini açarken, söylediği nutka şöyle başlamıştır:

"Harbin ilk senesi bitmiştir. Bu birinci senenin muvafakiyetlerinin misli yoktur. Bu harbin birinci senesi ile mukayese edilemez. Çünkü 1914 harbinin ilk senesinde, fevkalbeşer cesarete ve muazzam fedakârlıklara rağmen, kat'i hal sureti değil, ancak kısmî neticeler alınmıştı.."

Führer, bundan sonra Alman kuvvetleri işgalinde bulunan muazzam coğrafi sahayı hatırlatmış ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

"Bir çok muhasımlar, ortadan kaldırılmıştır. Eğer İngiltere henüz aynı akibete uğramadı ise, bu ancak, iyi coğrafi vaziyeti ve kaçmaktaki fevkalâde mehareti sayesinde. Bazı İngiliz politikacıları inandırmak istiyorlar ki İngiliz ordusu gemini çığneyen azılı bir at gibi, nihayet düşmanın üzerine atılmak arzusu ile yanmaktadır. Halbuki hiç böyle değildir. İngilizler bize pek yakın bulunuyorlardı. Bu arzuların mükemmel tatmin edilebilirlerdi. Fakat, kendilerinden çekildiler ve kendilerine, bu ricatları büyük muzafferiyetler diye tesmiye etmek tesellisi kaldı.

Halen Alman katalarını işgali altındaki büyük arazi, müttfikimiz İtalya tarafından daha ziyade genişletilmiştir. İtalya da şarki Afrikaada inisiyativini almış, mevkiini takviye etmiş ve İngiltereyi geri atmıştır. Bittabi emvaffakiyetler den bahsedebiliriz. Fakat bunlar, normal ve makul insan düşüncesinin anlayamayacağı muvaffakiyetlerdir.

Biz daima şunu müşahede ettik ki İngiliz propagandası, bir şahıdan derin bir çukura düşüyor ve fakat bir kaç gün sonra daha yüksek şahıkalara yükseliyor. Meselâ ben bir gün şöyle bir şey okudum. "Şimdi harbin mukadderatı anlaşılmıştır. Eğer Almanlar Parise gelmeye muvaffak olamazlarsa - ki olamayacaklardır - harbi kaybedeceklerdir. Fakat her şeye rağmen Parise gelirlerse, o zaman harbi İngiltere kazandı." İngilizler mütedadid ve sözde muzafferiyetlerini işte böyle kazandı. Bu muzafferiyetlerin en şanslısı, Dünkerque firaridir.

Biz Polonyaya giryorduk, İngiliz propagandacıları ise diyordular ki, iyi haber aldan membalardan öğren-diklerine göre, Almanlar şimdiden bir seri kanlı mağlûbiyetlere uğramışlardır ve Polonyalılar, muzaffarane surette Berlin istikamedine ilerlemektelerdir. Fakat bir kaç gün sonra öğrenildi ki mukadderat, şarkında kat'i olarak değişmiştir. Bundan sonra iyi malumat sahibi mütehassıslar geldiler ve tebarüz ettirdiler ki eğer Almanya bir muvaffakiyet kazandı ise - ki hadise böyle değildir - bu muvaffakiyet, daha yüksek stratejik bakımdan hakikatte bir muvaffakiyetsizliktir. Biz Varşova önünde bulunduğumuz zaman şurası bildirilirdi ki, nihayet şimdiki büyük müttfiklerin büyük hareketi birinci büyük zaferini elde etmiştir ve deniyordu ki şarkda bu Polonyalılar daima bizim zayıf noktamız teşkil etmiştir. Şimdi bütün kuvvetlerimizi garb cephesine tahsis edebiliriz ve burada Almanları tam bir mağlûbiyete uğratabacağız.

İngilizler, bu aylar zarfında nelece çalışmadılar ve neleer vüde getir-mediler ve biz uyuracak neler kaçırmadık. Bu zamanlarda, İngiliz politikacıları, tam zamanında neler görmediler. Norveç meselesine kadar ne kadar fırsatlar kaçırmadık.

Norveç hareketinin bidayetinde, İngiliz askeri raporları, bizim yaptığımız büyük hatadan memnuniyetlerini gösteriyordu. Ve İngilterede, nihayet Almanlar'la boy ölçüşmek fırsatı geldi diye söyleniyordu. Bu fırsatı elde ettiler ve mücadele başladı. Kaderin bir istihzasıdır ki İngilizler, yedikleri darbenin belki en büyü-günü bizzat kendi propagandalarından yediler.

İngilizlerle her yerde böyle oldu. İngilizler yalan söylediler ve daima yalan söyleyecekler. Denize atıldılar ve ebu büyük bir zaferdi" dediler. Nihayet, garbde büyük muharebe geldi. Bilhassa bu sefer esasında, İngiliz kombinasyonu, mağlûbiyetler keydetmekten başka bir şey yapamadı. Fransa, şimdiki mağlûb edilmiştir. Fakat şimdi ne deniyor? Dendi ki:

İngilizler her yerde böyle oldu. İngilizler yalan söylediler ve daima yalan söyleyecekler. Denize atıldılar ve ebu büyük bir zaferdi" dediler. Nihayet, garbde büyük muharebe geldi. Bilhassa bu sefer esasında, İngiliz kombinasyonu, mağlûbiyetler keydetmekten başka bir şey yapamadı. Fransa, şimdiki mağlûb edilmiştir. Fakat şimdi ne deniyor? Dendi ki:

Afrıkada harb

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Mühim avcı grubunun himayesi altında ilerleyen düşman bombardıman tayyarelerinden mürrekkep bir filo, Maltaaya taarruz teşebbüsünde bulunmuştur. Düşman bombalarından hiç bir zayıyat husule gelmemiştir.

50 Amerikan destroyerinin teslimi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

bir halde teslim edileceklerdir. Diğer taraftan Vasingtondan bildirildiğine göre, bahri hareket şefi amiral Stark, destroyerlerin ve harb ekipmanlarının İngiltereye teslimi için lazımgelen formaliteyi ikmal etmek üzere bu gemilerin satılması suretile elde edilen bahri üslerin millettin müdafaaası cebhesinden bir zâf değil bir kuvvet teşkil ettiğini tahminen teyid etmiştir.

Bahriye nezaretinin müteale-sina göre, İngiltereye teslim edilecek bu destroyerlerin bu -günkü kıymeti takriben 85 milyon dolardır.

Roosevelt'in beyanati

Vasington, 4 (a.a.) — Vasingtona gitmekte olan riyaset treninde B. Roosevelt, matbuat mümessillerine şunları söylemiştir:

"Hava ve deniz üslerinin başlıca kıymetleri, bunların düşmanı birleşik Amerikanın giriş kapısından uzak tutacak olmalarıdır. Bize taarruz etmeden evvel düşmanın bu üslerden geçmesi lâzımdır."

Reis, garb nisif küresinin müda-faasına matuf bulunan diğer uzak üslerin birleşik Amerika'ya verilmesi için, tarihi ehemmiyeti olan sair tedbirlerin alınabileceğini de ima etmiştir.

B. Roosevelt, destroyerlerin derhal denilebilecek kadar makul bir mütâle zarfında İngiltereye gönderileceklerini beyan etmiştir. Reis, bu destroyerlerin tabii birleşik Amerika tarafından teslim edilmeyeceklerini ilâve etmiştir. Bu sözler, İngiliz veya Kanadalı mürettebatın gelip bunları teslim alacakları mahiyetinde tefsir edilmiştir.

B. Roosevelt, kongreye hitab eden mesajını gazetecilere okuması ve pazar günü öğleden sonra B. Hull ile görüşmesi üzerine nihai kararın verilmiş bulunduğuna beyan etmiştir.

İngiliz - Amerikan itilâfı hakkında beyan edilen ilk müteale, ifradıcı senato azası B. Nye'nin mütealeisi olmuştur. Senato azası, baş müddeu-i muminin bu itilâfın kongrece tasdikine lüzum olmadığı yolundaki beyanatı hakkında şu sözleri söylemiştir:

Nihayet İngiltere bütün kuvveti ile kendi başına tahahşüd edebilecek -tir. İngiltere, şimdiki her zaman ve daima arzu ve ümid ettiği stratejik vaziyete gelmiştir. Fransa yükü, ancak İngiliz kamunı almasına sebep olmuştur."

Führer, sözlerine devam ederek demiştir ki:

"İngiltere için, harb daha üç sene devam edecek demdi. Fakat ben vaktile Reich marshalı Göringe, her şeyi beş sene için hazırlı dedim. Ben harbin beş sene süreceğini zannettiğim için böyle hareket etmedim. Fakat herhalde İngiltere yere serilecektir."

Ben bundan başka nihai tarih tanımlıyorum. Eğer İngilterede bu kadar mütecessis iseler ve soruyorlarsa "Nihayet neden gelmiyorsunuz?" onlara cevap veriyorum: "Merak etmeyiniz, geleceğiz."

İnsan daima bu kadar mütecessis olmamalıdır. Bu dünya kurtarılacaktır. Bu sisteme, bir millete keyfennayaşe bütün bir kıtayı abluka etmek imkânı veren bir sisteme nihayet vermek lâzımdır. Bundan böyle, bir korsan devletin arada bir, keyfine göre, 450 milyon insanı fakre ve açılığa garkedebilmesine mâni olunmalıdır. 85 milyonluk bir milletin hayatının bir plütokrat çetesinin akına esince, diğer bir millet tarafından her zaman tehdit edilebilmesi bence kabul edilemez."

Führer, bundan sonra, bir antant için İngiliz milletine şimdiki kadar o derece çok defa elini uzatmış olduğunu hatırlatmış ve demiştir ki:

— Siz de biliyorsunuz ki benim harici siyaset programım bu idi. Şimdi sarıh ve kat'i bir hal suretine kadar çarpışmayı tercih ediyoruz ve bu hal sureti, ancak alçak ve adi kundakçılar rejiminin ebediyen yok edilmesi ve bir milletin istikbalde bütün Avrupa üzerinde tahakkümüne imkân vereyecek bir vaziyetin vücuda getirilmesi olabilir. Almanya ve İtalya, tarihte böyle bir şeyin bundan böyle telerrür etmemesini temin edilecek tarzda hareketi uzlelerine alacaklardır. Ve bunu ne İngilterenin bütün müttfikleri, ne de plânlard değiştirilebilecektir. Biz, her şeyi hazır ve her zamanda hareket etmeye hazırız ve her zamanda hareket et-

Rumen kabinesi istifa etti

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

dir. İktisada müteallik nezaretler mütehassıslara tevdi oluncaktır.

Eski iktisad nazırı değişmiyecektir.

Aksamleyin general Antonesko Demir Muhafızların reisi Sima ile görüşecektir. Sima da kabineye girecektir.

Rumen kabinesi istifa etti

Bükreg, 4 (a.a.) — D.N.B. : Gıgurtu kabinesinin istifasını verdiği öğrenilmiştir. Kral, bu sabah, general Antonesucuyu kabul etmiştir. General Antonescu, orduunun namzedi olarak tanınmaktadır ve kendisinin ordu ve millî mahfillerde büyük otoritesi olduğu söylenmektedir.

Maniu, Macar Transilvanyasını terketti

Bükreg, 4 (a.a.) — Köylü cebhesi şefi Maniu, Transilvanyayı terk ederek Rumanyaya kalan kısma geçmiştir. Maniunun, infikâki, Transilvanyada bir kaç gündür devam etmekte olan tezahüratı teskin etmiştir.

Meclis 11 eylülde açılacak

Ankara, 4 (Hususî) — Büyük Millet Meclisi eylülün 11 inde toplanacaktır.

Çanakkale panayırı

Çanakkale, 4 (a.a.) — Çanakkale Yenice hayvan ve emtia panayırı bu sene 14 eylülde açılacak dört gün devam edecektir.

Üsküdar tramvayları belediyeye geçiyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

cih ettüğinden Üsküdar ve Kadıköy tramvayları müdüriyeti ile hissedarlar arasında belediyenin tavassutıyla anlaşma zemini arastırılmış ve bazı şekiller bulunmuştur.

Şirketin en büyük hissedarlarından birisi olan Evkaf İdaresi ile Üsküdar tramvayları müdüriyeti arasında bir anlaşmaya varılmıştır. Bu hususta Dahiliye ve Nafia Vekâletleri hakemlik etmiş ve anlaşmanın husule gelmesinde büyük rolleri olmuştur.

Kadıköy ve Üsküdar tramvayları teşekkül ederken Vakıflar İdaresi şirkete 500 bin lira kıymetinde aynı kıymet devretmiş ve buna mukabil 500 bin liralık hisse senedi almıştı. Üsküdar ve Kadıköy idaresi anlaşma yoluyla tasfiye olunurken Vakıflar İdaresi de bu hisselerini, İstanbul belediyesine geçecek ve tramvay idaresine devroluncak Üsküdar ve Kadıköy tramvay idaresine 200 bin liraya devredilecektir.

Bu parayı Tramvay İdaresi 15 senede ve muayyen taksitlerle ödeyecektir. Diğer taraftan İş Bankasının da Üsküdar tramvayları idaresinden 350 bin liralık bir alacağı vardır. Aslında 190 bin lira olan bu borç faizlerinin ödenmemesi yüzünden bu miktara balığ olmuştur.

İş Bankasıyla, Üsküdar tramvayları arasında yapılan anlaşmaya nazaran, Üsküdar tramvayları, İstanbul Tramvay İdaresine devredildikten sonra 350 bin liralık olan bu borç 200 bin lira üzerinden ve 15 senede ödenilecektir.

Bundan başka idarenin hisse senedlerinden 22 bin lirada da muhtelif şahısların elindedir. Bu hisseler tam fiyatlarıyla hissedarlardan satın alınacaktır. Bu şekilde yalnız belediye sermayesinden ibaret bir halde Üsküdar - Kadıköy ve havalisi tramvayları, İstanbul Tramvayları İdaresine devroluncak ve bu idare tarafından bir büro halinde idare olunacaktır.

Ancak bundan sonra tramvay hatlarında halk lehine bir tenzilât imkânları araştırılacaktır.

ce azmetmiş bulunuyoruz. Her şeyden evvel, hiç bir şey ile kurtulamayız. Bizler, Alman nasyonal sosyalistleri, dünyanın en çetin mektebinden geçtik. Hiç bir şey bizi korkutamaz, hiç bir şey bizi gafil avlıyamaz. [Anadolu Ajansı dün gece nutkun yazın bu kadarmı vermiştir. Nutka yarın da devam edeceğiz.]

No. 143

Yazan: Sami KARAYEL

KEL ALIÇONUN SON GÜREŞLERİ

Bunun üzerine pehlivanlar Cazgırı dinlemek için güreşi bıraktılar..

Cazgır:
— Güreşler berabere bırakıldı. Paydos..

Bunun üzerine ahali ayağa kalktı. Seyirciler meydana doldurdu. Ortada bulunan pehlivanlar halkın arasında sıklıkla kaldı. Bu suretle güreşler bitmiş oldu.

Aliço, küfrediyordu. Söyleyordü:

— Abe, neden bırakmazlar güreşim be!

Adah Halil de huzun alamaş olduğundan nefes nefese:

— Brakın güreşim be!

İste; Aliçonun Katrançısı ile ilk güreşi böyle neticelenmişti. Birbirlerini mağlub edememişlerdi.

Katrançısı, Aliço'yu çok usta ve kuvvetli bulmuştu.

Aliço ile Katrançısının ikinci güreşi Gümlücindeydi.

Bir ay sonra, Gümlücinde olan bir düğünde, Aliço Katrançısı ile karşılaşmıştı. Bu düğünde, Koca Yusuf, Adah da vardı. İşin tuhafı esler, tıpkı Kavala güreşinde olduğu gibi taksim olundu.

Katrançısı, Aliço ile, Koca Yusuf da Adah Halille tutuşmuştu.

Gümlücinde güreşinde de rakipler birbirlerini bulmuştu.

Katrançısı, Aliço musararası kadar Adah Halille Koca Yusuf boğuşması heyecanlı olacaktı.

Katrançısı, bir kaç ay zarfında kendini beslemişti. İdmanı yolunda idi. Aliço, ne ise gene öyle idi.

Adah Halil ile Koca Yusuf arasında sömmez bir kin vardı. Adah Koca Yusufu meydana çıkarmaya çalışıyordu.

Fakat Koca Yusuf, meydana çıkacak takımdan değildi. Adah Halil, bütün hayatı müddetince Koca Yusufu meydana çıkarmamıştı.

Sırası gelmişken yazayım: Belki unuttur, geçerin.. Aliço, güreş meydanından çekildikten sonra Koca Yusuf, Adah birbirlerini mağlub etmek için belki, on beş yirmi güreş yapmışlardı.

Adah Halil, Koca Yusufu, adım adım takip etmiştir. Yusuf hangi düğün güreşine gitti ise o da peşinden koşmuştur. Fakat, hiç bir kere dahi Yusufu bozamamıştır. Açık düşüremiştir.

Yusuf, Adahın güreşlerinin bir kısmı berabere, bir kısmı dövüş ve kavga ile neticelenmiştir.

Fakat, Koca Yusuf iki defa Adahı açık düşürmüştür. Yani yenik..

Koca Yusufun Adahdan bir gömlek daha iyi pehlivan olduğu muhakkaktır. Avrupa güreşleri de bunu göstermiştir.

Yağ güreşlerinde de Yusuf, Adah Halilin mağlub edemediği pehlivanları mağlub etmiştir. Ve, yahud mağlub olmamıştır.

Mesela, Çolak Mümin, Adah Halili iki defa mağlub etmiştir. Hatta bir keresinde ağırlamıştır.

Fakat, Koca Yusuf Mümin Hocanın güreşleri bu derece olmamıştır.

Çolak Müminin güreşlerini yazdığım zaman bu güreşleri tafsilatıyla okuyucularına sunacağım..

Yani Adah Halil, Koca Yusufu mağlub etmek için çok uğarmıştır. Lâkin, emeline muvaffak olamamıştır.

Bu seferki Gümlücinde güreşinde de karşılaştıkları zaman hasmını ortadan çıkarmaya ahdetmişti.

Katrançısı, ihtiyar Aliço'yu ortadan çıkarmaya karar vermişti. Katrançısı, Aliçonun mevkiine sahip olmak istiyordu.

Zaten, ortada bulunan pehlivanlar ihtiyar Aliçonun mirasını na konmak için ihtiras halinde idiler.

Lâkin Aliço daha bunlara ekmeçlik olabilecek bir pehlivan değildi. Katrançısı, Adahı Koca Yusufu meydana çıkarmaya çalışıyordu.

Adah Halil de tıpkı Katrançısı gibi düşünüyordu.

Koca Yusufu gelince, o da muhakkak hepsini meydana çıkarmaya çalışıyordu. Görülüyor ki, Aliçonun ihtiyarlık devresine çatan bu pehlivanlar, hep baspehlivan olmak sevdiğine düşmüşlerdi.

Fakat Aliço, bu pehlivanlara Tam elli altı yaşına kadar meydan vermedi. Yani Gümlücinde güreşinden tam yedi sene sonra da ihtiyar Aliço'yu, bu pehlivanlar ortadan silemediler.

Aliçonun son güreşi Adah ile olmuştur. Bu güreş Geliboluda bir düğünde oldu. Aliço, tam elli altı yaşında idi. Sırası geldiği zaman bu pek meşaklı olan güreşi okuyucularına yazacağım.

Şimdi gelelim Gümlücinde güreşine: Bu güreş hiç de heyecanlı olmadı.

Katrançısı Aliço ile kapıştı. Tıpkı Kavala güreşi gibi Katrançısı ilk hamlelerine ve hücumlarına başladı.

Aliço, Kavala güreşinde olduğu gibi yavaş ahıyordu. Hasmını yormağa ve oyunlarını bir punda getirmek istiyordu.

Adah Halil ile Koca Yusuf bertemut birbirlerini hırpalamaya başlamışlardı. Boyunduruklar, trpanlar, elenseler birbirini takip ediyordu.

Fakat Koca Yusuf bu sefer daha hamleli ve hücumlu hareketler gösteriyordu.

Katrançısı, ilk beş dakikalık hamlesinde hasmını dolu dizgin bir çaprazla topladı.

(Arkası var)

İstanbul, 4 Eylül 1940

MECLİSİ İDARE

Aslan ve Eskihişar müttehit çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketinden

İkinci davetname - İkinci İlan

Aslan ve Eskihişar müttehid çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketi hissedarlarının itidaki ruznameyi müzakere etmek üzere fevkalâde surette içtima davet olundukları 16 agustos 1940 tarihine müsadif cuma günü ticaret kanununun muaddel 396 ncı maddesinin istilzam ettiği nisabı içtima hasil olmadıktan, şirketi mezkûre hissedarları zirdede münderic aynı ruznameyi müzakere etmek üzere 23 Eylül 1940 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15.30 da Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Serikdoryan (Cercle D'Orient) binasında ikinci bir fevkalâde içtima davet olunurlar.

RUZNAME MÜZAKERAT

1 — Şirket dahilî nizamnamesinin muaddel beşinci maddesinin tadili. Muaddel beşinci maddenin şekli hazırı - «Şirketin sermayesi beheri beş Türk lirası kıymeti itibariyesinde iki yüz doksan sekiz bin hisse senedine münkasem bir milyon dört yüz doksan bin Türk lirasından ibarettir. Heyeti umumiyesinin eşkal ve mevzuatı kanuniye dairesinde bu sermayeyi tezyide salâhiyeti olacaktır. İhraç olunan hisse senedatı bedelleri tamamıyla tahsil olunmadıkça yeniden tezyide sermaye müamelesi yapılamaz. Hisse senedatı tabi ve ihraç olunmadan evvel nümüneleri Ticaret Vekâletine gönderilip tasdik ettirilecektir.

Muaddel beşinci maddenin tadilden sonra alacağı şekil - «Şirketin sermayesi beheri yirmi beş lira kıymeti itibariyesinde elli dokuz bin altı yüz hisse senesine münkasem bir milyon dört yüz doksan bin Türk lirasından ibarettir. Heyeti umumiyesinin eşkal ve mevzuatı kanuniye dairesinde bu sermayeyi tezyide salâhiyeti olacaktır. İhraç olunan hisse senedatı bedelleri tamamıyla tahsil olunmadıkça yeniden tezyide sermaye müamelesi yapılamaz. Hisse senedatı tabi ve ihraç olunmadan evvel nümüneleri Ticaret Vekâletine gönderilip tasdik ettirilecektir.

2 — Beheri beş lira kıymeti itibariyesinde 298000 hisse senedi yerine ihraç oluncak beheri yirmi beş lira kıymeti itibariyesinde 59600 hisse senedinin, eski hisse senedatı sahipleriyle müessis hisseleri ahabına sureti tevzi.

Ticaret kanununun 385 inci maddesi mücibince hissedarlardan bir hissesi olanın dahi bu müzakereye iştirak ve rey ita etmeğe hakkı vardır ve birden ziyade hissesi olan zevatın reyleri hisseleri nisbetinde tezyid eder.

İşbu içtimada hazır bulunmak istiyen zevat, Ticaret kanununun 371 inci maddesi mücibince, içtima tarihinden bir hafta evvel hisselerini şirket merkezine tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek hisse senedatı mukabilinde alınacak mektuplar şirket merkezine tevdiat mahli yetinde olarak kabul edilecektir.

İstanbul, 4 Eylül 1940

MECLİSİ İDARE

Aslan ve Eskihişar müttehit çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketi

Hissedarlarının nazarı dikkatine

Yukarı ilândeki hususunun mümkün olduğu kadar yakın bir zamanda ifa ve intacı sayın hissedarların menfaatleri icabından olduğundan fevkalâde heyeti umumiye içtimasına icabettir bilhassa rica olunur.

İstanbul, 4 Eylül 1940

MECLİSİ İDARE

Askerlik işleri

Bakırköy Askerlik şubesinde: 336 ve bu doğumularla muameleyle tabi yerli ve yabancı eratin son yoklamalarına 2 Eylülde başlanarak Eylül sonuna kadar devam edileceği ve günleri evvelce ilân edilmiştir.

Bu yoklamaların 15 Eylül 1940 tarihine kadar bitirilmesi icab ettiğinden alâkadarının bu tarihe kadar cümartesi, pazar günlerinden maada diğer günler saat 9 dan 13 e kadar müracaatları lüzumu ilân olunur.

İstanbul, 4 Eylül 1940

MECLİSİ İDARE

TİYATROLAR

RAŞİD RIZA Tiyatrosu
5 Eylül perşembe günü akşamı
Kadıköy Süreyya sinemasında
YUMURCAK
Vodvil 3 perde

E. SADI TEK
Tiyatrosu

Bu gece Bostancı İskele gazinosunda
BİR İZDİVAÇ KOMEDİSİ

İstanbul Beyazıt Umumi Kütüphane Müdürlüğünden:

6/9/1940 cuma günü saat 15 on beşte İstanbulda Yüksek Mektepler Müdasebeiligi eksiltme komisyonu odasında 1640 lira 32 kuruş kesif bedelli Beyazıt Umumi Kütüphanesi tamiratı için eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fenni şartnameleri, proje kesif hülâsasıle buna müteferri diğer evrak İstanbul Beyazıt Umumi Kütüphanesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (124) liradır.

İsteklilerin en az bir taahhüde (1000) liralık bu işe benzer iş yaptığını dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden «8» gün evvel almış ehliyet ve 940 yılına aid Ticaret Odası vesikalari ile gelmeleri.

(7622)

Üniversite rektörlüğünden:

Üniversiteye yazılma işlerine 30 Eylül pazartesi günü başlanacak ve 11 Ekimdeki cumartesi günü nihayet verilecektir. «8133»

Aslan ve Eskihişar müttehit çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketinden

İkinci davetname - İkinci İlan

Aslan ve Eskihişar müttehid çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketi hissedarlarının itidaki ruznameyi müzakere etmek üzere fevkalâde surette içtima davet olundukları 16 agustos 1940 tarihine müsadif cuma günü ticaret kanununun muaddel 396 ncı maddesinin istilzam ettiği nisabı içtima hasil olmadıktan, şirketi mezkûre hissedarları zirdede münderic aynı ruznameyi müzakere etmek üzere 23 Eylül 1940 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15.30 da Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Serikdoryan (Cercle D'Orient) binasında ikinci bir fevkalâde içtima davet olunurlar.

RUZNAME MÜZAKERAT

1 — Şirket dahilî nizamnamesinin muaddel beşinci maddesinin tadili. Muaddel beşinci maddenin şekli hazırı - «Şirketin sermayesi beheri beş Türk lirası kıymeti itibariyesinde iki yüz doksan sekiz bin hisse senedine münkasem bir milyon dört yüz doksan bin Türk lirasından ibarettir. Heyeti umumiyesinin eşkal ve mevzuatı kanuniye dairesinde bu sermayeyi tezyide salâhiyeti olacaktır. İhraç olunan hisse senedatı bedelleri tamamıyla tahsil olunmadıkça yeniden tezyide sermaye müamelesi yapılamaz. Hisse senedatı tabi ve ihraç olunmadan evvel nümüneleri Ticaret Vekâletine gönderilip tasdik ettirilecektir.

Muaddel beşinci maddenin tadilden sonra alacağı şekil - «Şirketin sermayesi beheri yirmi beş lira kıymeti itibariyesinde elli dokuz bin altı yüz hisse senesine münkasem bir milyon dört yüz doksan bin Türk lirasından ibarettir. Heyeti umumiyesinin eşkal ve mevzuatı kanuniye dairesinde bu sermayeyi tezyide salâhiyeti olacaktır. İhraç olunan hisse senedatı bedelleri tamamıyla tahsil olunmadıkça yeniden tezyide sermaye müamelesi yapılamaz. Hisse senedatı tabi ve ihraç olunmadan evvel nümüneleri Ticaret Vekâletine gönderilip tasdik ettirilecektir.

2 — Beheri beş lira kıymeti itibariyesinde 298000 hisse senedi yerine ihraç oluncak beheri yirmi beş lira kıymeti itibariyesinde 59600 hisse senedinin, eski hisse senedatı sahipleriyle müessis hisseleri ahabına sureti tevzi.

Ticaret kanununun 385 inci maddesi mücibince hissedarlardan bir hissesi olanın dahi bu müzakereye iştirak ve rey ita etmeğe hakkı vardır ve birden ziyade hissesi olan zevatın reyleri hisseleri nisbetinde tezyid eder.

İşbu içtimada hazır bulunmak istiyen zevat, Ticaret kanununun 371 inci maddesi mücibince, içtima tarihinden bir hafta evvel hisselerini şirket merkezine tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek hisse senedatı mukabilinde alınacak mektuplar şirket merkezine tevdiat mahli yetinde olarak kabul edilecektir.

İstanbul, 4 Eylül 1940

MECLİSİ İDARE

Aslan ve Eskihişar müttehit çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketi

Hissedarlarının nazarı dikkatine

Yukarı ilândeki hususunun mümkün olduğu kadar yakın bir zamanda ifa ve intacı sayın hissedarların menfaatleri icabından olduğundan fevkalâde heyeti umumiye içtimasına icabettir bilhassa rica olunur.

İstanbul, 4 Eylül 1940

MECLİSİ İDARE

Aslan ve Eskihişar müttehit çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketinden

İkinci davetname - İkinci İlan

Aslan ve Eskihişar müttehid çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketi hissedarlarının itidaki ruznameyi müzakere etmek üzere fevkalâde surette içtima davet olundukları 16 agustos 1940 tarihine müsadif cuma günü ticaret kanununun muaddel 396 ncı maddesinin istilzam ettiği nisabı içtima hasil olmadıktan, şirketi mezkûre hissedarları zirdede münderic aynı ruznameyi müzakere etmek üzere 23 Eylül 1940 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15.30 da Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Serikdoryan (Cercle D'Orient) binasında ikinci bir fevkalâde içtima davet olunurlar.

RUZNAME MÜZAKERAT

1 — Şirket dahilî nizamnamesinin muaddel beşinci maddesinin tadili. Muaddel beşinci maddenin şekli hazırı - «Şirketin sermayesi beheri beş Türk lirası kıymeti itibariyesinde iki yüz doksan sekiz bin hisse senedine münkasem bir milyon dört yüz doksan bin Türk lirasından ibarettir. Heyeti umumiyesinin eşkal ve mevzuatı kanuniye dairesinde bu sermayeyi tezyide salâhiyeti olacaktır. İhraç olunan hisse senedatı bedelleri tamamıyla tahsil olunmadıkça yeniden tezyide sermaye müamelesi yapılamaz. Hisse senedatı tabi ve ihraç olunmadan evvel nümüneleri Ticaret Vekâletine gönderilip tasdik ettirilecektir.

Muaddel beşinci maddenin tadilden sonra alacağı şekil - «Şirketin sermayesi beheri yirmi beş lira kıymeti itibariyesinde elli dokuz bin altı yüz hisse senesine münkasem bir milyon dört yüz doksan bin Türk lirasından ibarettir. Heyeti umumiyesinin eşkal ve mevzuatı kanuniye dairesinde bu sermayeyi tezyide salâhiyeti olacaktır. İhraç olunan hisse senedatı bedelleri tamamıyla tahsil olunmadıkça yeniden tezyide sermaye müamelesi yapılamaz. Hisse senedatı tabi ve ihraç olunmadan evvel nümüneleri Ticaret Vekâletine gönderilip tasdik ettirilecektir.

2 — Beheri beş lira kıymeti itibariyesinde 298000 hisse senedi yerine ihraç oluncak beheri yirmi beş lira kıymeti itibariyesinde 59600 hisse senedinin, eski hisse senedatı sahipleriyle müessis hisseleri ahabına sureti tevzi.

Ticaret kanununun 385 inci maddesi mücibince hissedarlardan bir hissesi olanın dahi bu müzakereye iştirak ve rey ita etmeğe hakkı vardır ve birden ziyade hissesi olan zevatın reyleri hisseleri nisbetinde tezyid eder.

İşbu içtimada hazır bulunmak istiyen zevat, Ticaret kanununun 371 inci maddesi mücibince, içtima tarihinden bir hafta evvel hisselerini şirket merkezine tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek hisse senedatı mukabilinde alınacak mektuplar şirket merkezine tevdiat mahli yetinde olarak kabul edilecektir.

İstanbul, 4 Eylül 1940

MECLİSİ İDARE

Aslan ve Eskihişar müttehit çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketinden

İkinci davetname - İkinci İlan

Aslan ve Eskihişar müttehid çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketi hissedarlarının itidaki ruznameyi müzakere etmek üzere fevkalâde surette içtima davet olundukları 16 agustos 1940 tarihine müsadif cuma günü ticaret kanununun muaddel 396 ncı maddesinin istilzam ettiği nisabı içtima hasil olmadıktan, şirketi mezkûre hissedarları zirdede münderic aynı ruznameyi müzakere etmek üzere 23 Eylül 1940 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15.30 da Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Serikdoryan (Cercle D'Orient) binasında ikinci bir fevkalâde içtima davet olunurlar.

RUZNAME MÜZAKERAT

1 — Şirket dahilî nizamnamesinin muaddel beşinci maddesinin tadili. Muaddel beşinci maddenin şekli hazırı - «Şirketin sermayesi beheri beş Türk lirası kıymeti itibariyesinde iki yüz doksan sekiz bin hisse senedine münkasem bir milyon dört yüz doksan bin Türk lirasından ibarettir. Heyeti umumiyesinin eşkal ve mevzuatı kanuniye dairesinde bu sermayeyi tezyide salâhiyeti olacaktır. İhraç olunan hisse senedatı bedelleri tamamıyla tahsil olunmadıkça yeniden tezyide sermaye müamelesi yapılamaz. Hisse senedatı tabi ve ihraç olunmadan evvel nümüneleri Ticaret Vekâletine gönderilip tasdik ettirilecektir.

Muaddel beşinci maddenin tadilden sonra alacağı şekil - «Şirketin sermayesi beheri yirmi beş lira kıymeti itibariyesinde elli dokuz bin altı yüz hisse senesine münkasem bir milyon dört yüz doksan bin Türk lirasından ibarettir. Heyeti umumiyesinin eşkal ve mevzuatı kanuniye dairesinde bu sermayeyi tezyide salâhiyeti olacaktır. İhraç olunan hisse senedatı bedelleri tamamıyla tahsil olunmadıkça yeniden tezyide sermaye müamelesi yapılamaz. Hisse senedatı tabi ve ihraç olunmadan evvel nümüneleri Ticaret Vekâletine gönderilip tasdik ettirilecektir.

2 — Beheri beş lira kıymeti itibariyesinde 298000 hisse senedi yerine ihraç oluncak beheri yirmi beş lira kıymeti itibariyesinde 59600 hisse senedinin, eski hisse senedatı sahipleriyle müessis hisseleri ahabına sureti tevzi.

Ticaret kanununun 385 inci maddesi mücibince hissedarlardan bir hissesi olanın dahi bu müzakereye iştirak ve rey ita etmeğe hakkı vardır ve birden ziyade hissesi olan zevatın reyleri hisseleri nisbetinde tezyid eder.

İşbu içtimada hazır bulunmak istiyen zevat, Ticaret kanununun 371 inci maddesi mücibince, içtima tarihinden bir hafta evvel hisselerini şirket merkezine tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek hisse senedatı mukabilinde alınacak mektuplar şirket merkezine tevdiat mahli yetinde olarak kabul edilecektir.

İstanbul, 4 Eylül 1940

MECLİSİ İDARE

Aslan ve Eskihişar müttehit çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketinden

İkinci davetname - İkinci İlan

Aslan ve Eskihişar müttehid çimento ve su kiracı fabrikaları anonim şirketi hissedarlarının itidaki ruznameyi müzakere etmek üzere fevkalâde surette içtima davet olundukları 16 agustos 1940 tarihine müsadif cuma günü ticaret kanununun muaddel 396 ncı maddesinin istilzam ettiği nisabı içtima hasil olmadıktan, şirketi mezkûre hissedarları zirdede münderic aynı ruznameyi müzakere etmek üzere 23 Eylül 1940 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15.30 da Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Serikdoryan (Cercle D'Orient) binasında ikinci bir fevkalâde içtima davet olunurlar.

RUZNAME MÜZAKERAT

1 — Şirket dahilî nizamnamesinin muaddel beşinci maddesinin tadili. Muaddel beşinci maddenin şekli hazırı - «Şirketin sermayesi beheri beş Türk lirası kıymeti itibariyesinde iki yüz doksan sekiz bin hisse senedine münkasem bir milyon dört yüz doksan bin Türk lirasından ibarettir. Heyeti umumiyesinin eşkal ve mevzuatı kanuniye dairesinde bu sermayeyi tezyide salâhiyeti olacaktır. İhraç olunan hisse senedatı bedelleri tamamıyla tahsil olunmadıkça yeniden tezyide sermaye müamelesi yapılamaz. Hisse senedatı tabi ve ihraç olunmadan evvel nümüneleri Ticaret Vekâletine gönderilip tasdik ettirilecektir.

Eyüp Sulh Ahkâmı Şahsiye Hakimliğinden:

940/147 Tereke

Terekesine mahkemeye el konulan ve beherinin tamamı ölü Yaşar oğlu Hasan Yaşar namına mukayyet Eyüp Şahsultan mahallesinde Bahariye caddesinde eski 58, yeni 72 ve 72/1 numaralı sağ taraflı Behiye hanesi arkası Yalı sokak, sol taraflı Yorgancı Hilmi kerimesi hanesi cephesi tarafındaki am ile mahdud vakit icareli iki bab hane mahkemeye açık artırma suretile satışa çıkarılmıştır. 72/1 No. lu apartmanın sol yanındaki bahçe 7.75X6.50 metre ebadındadır. Zemin kat taşlık olup mesehası 14, 13 dır. Kapıdan girilip sola dönünce solda birinci kata çıkan merdiven gelir merdivene vasil olmadan sağa dönülünce solda bir hamam ve sağda bir yemek odası ve bu kısmın sol nihayetindeki eve aid bir mahalle kapı açılmış mutfak olarak kullanılmaktadır. Merdivenden birinci kata çıkılıp sola dönünce bir oda yine solda bir oda daha vardır. Sağ tarafında büyükçe bir oda mevcut olup sokaka nazırdır. Apartman sokak kapısı bu kattan açılmıştır. İkinci katta bir balkon ve sağındaki oda birinci kattaki odanın aynıdır. Solda da bir oda vardır. Bunun bir de balkon vardır. Her kapı içinde bulunan 72 No. lar yine aynı tapu hududunu havli ahsab haneve gelince sokak kapısından girilince soldan sofaya geçilir. Solda bir oda ve ayrıca bir oda daha mevcut olup bu odadan bölünmüş bir aptesthane vardır. Ayrıca sağda bir oda daha vardır. İkinci kata çıkılınca 2/60X7 metre ebadında sofa mevcut olup sağ ve solu iki oda vardır. Sofanın merdiven aralığında tavan arasına çıkılır tavan arasının 1/3 kısmı döşelidir. Zemin katına ev arkasında Yalı sokakına kapısı vardır. Kapıdan girilince uzunluğuna bırakılmış bir oda ile sofanın yarısı sağda bir oda solda bir odası vardır. Sağdaki odaya yanındaki apartmandan kapı açılarak o tarafa ayrılmıştır. Zemin beton olup döşemesi yoktur. İşbu bir tapu içinde olan iki gayri menkulün tamamına yemini ehli vukuf tarafından 7050 lira kıymet takdir ettirilmiştir.

Şartname: 29/8/940 tarihinden itibaren mahkeme divanına teslim edilmiştir.

1 inci açık artırmaları 4/10/1940 cuma günü saat 14 den 16 ya kadar Eyüp sulh mahkemesi ahkâmı şahsiye kısmında yapılacak olan talib olanların muhammen bedelini % 7.5 nisbetinde pey akçeleri vermeleri veya milli bir bankanın teminat mektubunu getirmei lüzumdur. Satış tapudun mevzud kuyuda göre yapılacaktır. İhale bedeli peşin ve tamamen alınır. İhale tarihine kadar müterakim vergi ve evkaf icaresi terekeye aid olup 20 senelik evkafın istiyeceği taviz bedeli ile tellâhiye ferah harcı sair bilcümle rûsum ve masarifi müstehkem aittir. 1 inci artı-

tırma kıymeti muhammeninin % 7.5 ini bulursa müstehkem ihale yapılır. Aksi halde son artırmamın taahhüdü baki kalmak veya birinci ihaledeki bedel vakti zamanında yatırılmamış ise mahkemeye ve müracaatı lüzum kalmadan farkı bedel talep ve tahsil edilmek hakları mahfuz kalmak üzere arttırma 15 gün daha uzatılır. Bu suretle ikinci arttırma 21/10/1940 pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar yine aynı mahalde icra kılınacak ve o gün en fazla arttırma ihalesi yapılacaktır. İpotek sahipleri vesair alacaklılar ve diğer alacaklıların ve ittifak hakkı sahiplerinin ve mezkûr gayri menkul üzerinde hak iddia edenlerin haklarını ve hususile faiz ve masrafa aid iddialarını evrakı müsbitlerle birlikte ve 20 gün içinde mahkemeye bildirmeleri, aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça paylaşılmadan haric